

Claus Houdens tale i anledning af Grønlands nationaldag

Taler

Claus Houden
Bestyrelsesformand af
Nordatlantisk Hus

Dato

21. juni 2023

Sted

Nordatlantisk Promenade,
Odense

Omstændigheder

Talen er holdt i anledning af Grønlands nationaldag såvel som i anledning af Det Grønlandske Hus Odenses 50-årsjubilæum samt Benny Nybos 25-årsjubilæum som formand.

Tak for ordet

Da jeg blev indbudt til at holde tale i dag, var det som formand for bestyrelsen i Nordatlantisk Hus siden 2018 og som medlem af bestyrelsen siden huset blev færdigbygget i 2013.

Men nu er jeg også beskæftigelses- og socialrådmand.

Derfor vil jeg også sige et par ord om den værdi, som Det Grønlandske Hus har for Odense Kommune som samarbejdspartner i forhold til de grønlandere, der har det svært.

Og når man taler om Det Grønlandske Hus, kommer jeg nok heller ikke udenom Benny, Formand for Det Grønlandske Hus her i Odense, som vi jo også fejrer i dag.

Intro til historien

Jeg synes, der er rigtig god grund til at fejre, at Det Grønlandske Hus nu har eksisteret i Odense i 50 år.

Fra 1973 til 1995 hed det 'Grønlanderhuset', og frem til 2013 lå det på Hunderupvej.

Men de seneste snart 10 år har Det Grønlandske Hus ligget her på Byens Ø, hvor det udgør en meget væsentlig del af livet og ånden både i Nordatlantisk Hus og på Odense indre havn som helhed.

Jeg kan godt tillade mig at sige, at det var en rigtig god beslutning, Odense Byråd traf for flere end 10 år siden, da bakkede op om idéen, og rammerne for Nordatlantisk Hus blev vedtaget.

For jeg sad der ikke selv.

Tilblivelsen af Nordatlantisk Hus er faktisk en smuk historie, der vidner om, hvor store resultater man kan opnå, når man er åben og villig til at samarbejde.

Det forliste vandkulturhus banede vejen

Dengang i slutningen af 00'erne havde Odense Byråd netop droppet planerne om et vandkulturhus til en kvart milliard kroner her på Byens Ø.

Så man havde både penge til rådighed og et stort behov for at skabe meningsfulde aktiviteter, som kunne appellere bredt.

Derfor kunne Det Grønlandske Hus med Benny Nybo som bestyrelsesformand og daværende direktør Kirsten Mærsk og souschef Annette Lyberth i spidsen sammen med kommunen, meget stærke private kræfter, vores hus ven erhvervsmanden CC Nielsen og Chefredaktør Bent A. Koch og med støtte fra både Grønland, Island og Færøerne realisere drømmen om et kulturelt og socialt mødested her på havnefronten.

Eller skal jeg snarere kalde det for et kraftcenter, hvor ånd, kultur, livsstil, arkitektur, gastronomi og kunst udveksles på tværs af landegrænser?

Jeg er selv fascineret af Grønland

Jeg blev selv meget fascineret af grønlandsk fangerkultur i en ung alder.

Da jeg gik i 7. klasse, lavede jeg en grundig rapport om livet i Grønland, og jeg troede, jeg selv skulle prøve at leve som fanger ude i den barske grønlandske natur en dag – ja drømme ...

Det blev til fisketure i det fynske.

Ikke desto mindre har jeg bevaret den største respekt for grønlandsk kultur og natur.

For selv om vi har en del til fælles, så er naturens rammevilkår bare anderledes i Grønland end her på Fyn.

Jeg skulle lige til at sige, at naturen i Grønland er barsk, men det er en grønlander næppe enig i, for det er jo bare sådan, naturen er.

Dialog og udveksling af viden kan forebygge konflikter

Og det er godt, at vi lærer at kende og forstår hinanden, lande og kulturer imellem.

Selv om jeg i denne sammenhæng ingen holdning har til selve emnet, så er det velkendt, at der både i Grønland og på Færøerne er et ønske om mere selvstændighed.

Jeg er helt sikker på, det er ekstremt vigtigt for diskussionen, at vi har et sted, hvor vi kan mødes og lære hinanden bedre at kende.

Og måske konstatere, at vi har mere til fælles, end der skiller os.

Det er nu en gang lettest at løse konflikter fredeligt og konstruktivt, hvis man kender hinanden og måske endda nærer kærlighed til hinanden - trods forskellene.

Det Grønlandske Hus som centrum

I Det Grønlandske Hus – og Det Nordatlantiske Hus som helhed – har vi alle tiders centrum for udveksling af viden og erfaringer.

Hernede kan odenseanske skolebørn få undervisning i grønlandske forhold, høre om mennesker og dyr og få en bedre forståelse for det kæmpe land, som vi er i rigsfællesskab med, men som de færreste desværre får lejlighed til at besøge.

I Det Grønlandske Hus kan man også se udstillinger af inuit-kunst og tage til

julekoncert, og købe hellefisk og sælkød i Proviantklubben.

Oveni her er en række velfungerende studieboliger.

En vigtig samarbejdspartner for Odense Kommune

Samtidig er Det Grønlandske Hus en vigtig samarbejdspartner for Odense Kommune i forhold til det sociale arbejde.

For mødet med Danmark kan for mange grønlandere desværre være særdeles vanskeligt.

Paradoksalt nok er det ofte ensomheden, der udfordrer.

Det danske samfund er mere individualiseret end det grønlandske, og mange gæster og tilrejsende fra hele verden siger, at vi trods vores mange smil og krammere kan være svære at komme ind på livet af.

Man kan blive isoleret, og nogen ender med at blive en del af et fællesskab, som ikke er specielt konstruktivt, men trods alt er et fællesskab.

Langt de fleste grønlandere har det godt i Danmark

Hovedparten af de 16.000 borgere fra Grønland, der bor i Danmark, har det godt, men omkring hver 10. anses som socialt udsat, og en del af dem, der bor i Odense, har vi i Odense Kommune tæt kontakt til.

Vi siger i Odense Kommune, at tilrejsende grønlandere er mennesker og borgere, før de er grønlandere.

Derfor har vi heller ingen særlige indsatser for grønlandere, der flytter til Odense.

Udfordringen løser vi gennem samarbejde.

Vi har en driftsaftale med Det Grønlandske Hus om at I, som er tættest på grønlanderne her i byen, driver et værestedstilbud med rådgivning - Café Allu - og er det naturlige mødested for grønlandere.

Og vi samarbejder med Det Grønlandske Hus om inklusion- og undervisningsprojektet Tunit, som henvender sig til nytilflyttede grønlændere mellem 18 og 65 år.

Der er årligt knyttet mellem 15-30 borgere til projektet, som vi som kommune ikke kunne køre alene. Samarbejdet med Det Grønlandske Hus er vigtigt.

Men igennem samarbejdet viser det sig også, at vi har en gruppe af grønlændere, som vi alle har svært ved at hjælpe rigtigt. Og en gruppe, som ej heller ser Det Grønlandske Hus som "deres hus".

Jeg er dog glad for, at I har udtrykt viljen til at hjælpe, så godt I kan, med at denne gruppe også får en tilknytning til det gode miljø omkring Det Grønlandske Hus og bliver en del af fællesskabet.

Tak til Benny

Her til sidst vil jeg gerne sige tak for samarbejdet til formanden for Det Grønlandske Hus gennem de seneste 25 år, Benny Nybo.

Du har været en forbilledlig formand for et hus og en organisation i en periode med megen udvikling.

Det kræver stor determination, empati og forhandlingsevne, at navigere et kulturhus gennem et farvand med så mange isbjerge i form af politiske diskussioner, kommunale regler og udfordringer med finansiering.

Og samtidig have det – i dette tilfælde – grønlandske baglands opbakning hele vejen.

Det er du lykkedes med. Tillykke med det.

Afrunding

Samtidig vil jeg sige, at jeg tror, der venter Det Grønlandske Hus - og Nordatlantisk Hus som helhed – en meget spændende fremtid.

For nylig blev der fremlagt planer for, hvordan Odense indre havn i løbet af de kommende år skal udvikles med boliger, broer og masser af aktiviteter. Midt i det hele ligger Nordatlantisk Hus – og vi er klar til både at udvide og spille ind, hvor vi kan!

Drøftelserne om mere selvstændighed kalder fortsat på et forum, hvor man kan lære mere om hinanden. Og oveni kommer klimadiskussionen, hvor Grønland også spiller en central rolle, da landet - desværre – er ét af de steder, hvor klimaforandringerne stærkest kommer til udtryk.

Men i dag fejrer vi en succes – hjerteligt tillykke.

Kilde

Manuskript tilsendt af taler

Kildetype

Digitalt manuskript

Tags

Festtale, Jubilæumstale

Relateret

Jens Heinrichs tale i anledning af Grønlands nationaldag
21. juni 2023

Peter Rahbæk Juels tale i anledning af Grønlands nationaldag
21. juni 2023

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/clus-houdens-tale-i-anledning-af-gronlands-nationaldag>